

Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος 38ο

Είχε καθιερωθεί να μαζεύονται συγγενείς και φίλοι την πρωτοχρονιά στο σπίτι της Ερμιόνης και του Ηρακλή. Φέτος, ο Λευτέρης με το Μανόλη είχαν στρατιωτική υπηρεσία και έλειπαν. Όμως, η παρέα είχε αποχτήσει δύο ακόμη εκλεκτά μέλη, το Στέλιο και την Όλγα. Ο Σωκράτης ήταν γιομάτος χαρά που η Όλγα είχε γίνει νονά του. Είχε ξετρελαθεί με το δωράκι που του χάρισε. Ήταν ένα πλόινο κανατάκι. Το γιόμιζες νερό και λειτουργούσε ως σφυρίχτρα που έβγαζε ήχο απδονιού. Απδονολαλούσε ο Σωκράτης μέχρι που τον έδιωξαν από το καθιστικό γιατί τους είχε ξεκουφάνει. Στη Μαρία χάρισε το παραμύθι Η καρδιά της βασιλοπούλας της Πηνελόπης Δέλτα που μόλις είχε κυκλοφορήσει εκείνο το χρόνο. Η Νικολέτα τούς είχε πλέξει, με φανταχτερά χρώματα, από ένα κασκόλ και τα φορούσαν με καμάρι. Πήραν ωραία δώρα από όλους και ήταν χαρούμενα και ευτυχισμένα. Ο Πέτρος κρατούσε το περιοδικό ο Νουμάς.

- Συγχαρητήρια, Στέλιο, μ' άρεσε το άρθρο σου για το γλωσσικό ζήτημα.

- Ευχαριστώ, Πέτρο, χάρη μου που το δημοσίευσαν. Μπορώ να του ρίξω μια ματιά; Συγάρηκαν όλοι το Στέλιο. Ήταν πασίχαροι και με τα νέα για την άφιξη του Βενιζέλου στην Αθήνα πριν τρεις μέρες. Ο δε καπετάν Ροκάκης σιγοτραγουδούσε κιόλας. Το πρωτοχρονιάτικο τραπέζι φορτωμένο με εκλεκτούς μεζέδες και φαγητά. Η συζήτηση εστίαστηκε γύρω από τις τελευταίες πολιτικές εξελίξεις.

- Επιτέλους, ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος πήρε μια άριστη απόφαση, είπε ο Στέλιος.

- Έρχεται στην πιο κατάλληλη στιγμή ο Βενιζέλος. Τα πάντα βρίσκονται σε αδιέξοδο, σχολίασε ο Πέτρος.

- Έρχεται εφοδιασμένος, πρόσθεσε ο καπετάν Ροκάκης. Έχει προσόντα. Είναι δικηγόρος, δημοσιογράφος, διπλωμάτης, αντάρτης, που έχει αποχτήσει πολλές περγαμνές από τους αγώνες του για τη λευτεριά της Κρήτης. Και ήταν στο πλευρό του Στρατιωτικού Συνδέσμου από την αρχή και τους συμβούλευε να κάνουν ριζικές αλλαγές αλλά δεν τον άκουσαν. Έχω δω άρθρο του στον Κήρυκα των Χανίων. Να, διάβασε, Ηρακλή.

«Ο σύνδεσμος οφείλει να επιχειρήσει, εν ανάγκη και διά προσκαίρου δικτατορίας, να εφαρμόσει το πρόγραμμά του, καλών τον λαόν, μετά την λήξιν του διαστήματος τούτου, εις εκλογάς εθνοσυνελεύσεως, ήτις να αποφανθή περί τε των γενομένων και του τρόπου καθ' ον εν τω μέλλοντι πρέπει να κυβερνηθή το ελεύθερον κράτος», διάβασε ο Ηρακλής.

- Είναι άνθρωπος της πράξης. Έχει οράματα, πρόσθεσε ο καπετάν Ροκάκης.

- Τι γνώμη έχεις εσύ, Πέτρο;

Η Πηνελόπη Δέλτα

- Ηρακλή, είμαι σίγουρος ότι ο Βενιζέλος γνωρίζει καλά την κατάσταση και θα πάρει τα κατάλληλα μέτρα. Εγώ, όπως γνωρίζετε, υποστηρίζω τις ριζικές αλλαγές. Όμως, οι Τούρκοι δεν παύουν να φοβερίζονται, έτσι προτεραιότητα πρέπει να 'χει η αναδιάρθρωση του στρατού μας. Έπειτα είναι και το εθνικό ζήτημα, κρητικό και μακεδονικό, οπότε η κατάσταση δεν σπκώνει εσωτερικές κρίσεις. Επιπλέον, στα λιμάνια μας είναι αραγμένα τα στρατεύματα των Δυνάμεων που προστατεύουν τη δυναστεία.

- Με το συμπάθιο, εμένα με περιμένει η παρέα να υποδεχτούμε τον καινούριο χρόνο, είπε ο καπετάν Ροκάκης καλπυχνίζοντάς τους με πρωτοχρονιάτικες ευχές.

- Καλό γούρι, παπού! Θα παίξουμε κι εμείς 31! Εγώ 'μαι η μάνα, φώναξε ο Σωκράτης και άρχισε να μοιράζει τα χαρτιά της τράπουλας.

Είχαν βάλει όλοι από ένα κέρμα μπροστά τους και έκαναν διαδοχικά τη μάνα. Το παιχνίδι τούς είχε ελκύσει, και έπαιζαν με κέφι. Κάποτε, τους ξάφνιασε η τουφεκιά του καπετάν Ροκάκη που χαιρετούσε τον καινούριο χρόνο.

Άρχισαν μεμιάς να τραγουδάνε: «Καλή χρονιά, χρόνια πολλά, χαρούμενη χρυσή πρωτοχρονιά!» και να φιλιούνται σταυρωτά. Ο Ηρακλής έσπασε το ρόδι στο έμπα της πόρτας και η κυρα-Μαρίκα έφερε την πίτα στο τραπέζι. Το φλουρί έτυχε στην Όλγα και το ένοιωσε σαν παραπάνισιο καλωσόρισμα στην παρέα τούτης της οικογένειας, που την χαρακτήριζε η απλότητα και η θαλπωρή, ιδιότητες απύσους από τη δική της.

*

Το 1910 κληρονόμησε πολλές έγνοιες από τον προηγούμενο χρόνο. Ήταν επι-

φορτισμένο με τις αξιώσεις για μεταρρυθμίσεις του Στρατιωτικού Συνδέσμου που δεν είχαν ακόμη περάσει στη Βουλή. Με το «Σάλπισμα» του Καρκαβίτσα που έγνεφε τους στρατιώτες σε δράση: «Προβάλετε πόδι, ρίχτε ματιά, σπκώστε σπαθί, χτυπάτε τους θεομαπαίχτες! Αυτοί τα ιερά μας εμόλυναν, το θυσιαστήριο της πατρίδος εκάλασαν, τα άγια της ψυχής μας εσκορπίσαν, τους θησαυρούς της φυλής μας εκούρσεψαν». Επίσης, με τις επιστημονικές μελέτες που γίνονταν από τους κοινωνιολόγους και ειδικά από τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου και που αποσκοπούσαν σε ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στο πολιτικό σύστημα, στην παιδεία και την οικονομία. Κληρονόμησε κιόλας και τις επικείμενες λαϊκές και αγροτικές εξεγέρσεις που επιδίωκαν να σπάσουν τα δεσμά της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος εξέτασε από κοντά τα αδιέξοδα που αντιμετώπιζε το ελληνικό κράτος. Επιδίωξε επαφή με τους αρμόδιους πολιτικούς και έδωσε κατευθύνσεις δράσης για την εξυγίανση της κατάστασης. Απειλνσε την λαβωμένη ολιγαρχία: «Εάν εξακολουθήσει έτσι το πράγμα θα τεθώ επί κεφαλής της επαναστάσεως» εννοούσε του Στρατιωτικού Συνδέσμου. Συνέστησε την επιστροφή του στρατού στα στρατιωτικά του καθήκοντα και τη συγκρότηση απλής Αναθεωρητικής Βουλής αντί Συντακτικής Συνέλευσης, ως πρακτική και εφαρμόσιμη λύση ενώπιον της κοινωνικής πραγματικότητας. Η Αναθεωρητική θα οδηγούσε σε αναγκαστικούς συμβιβασμούς και συνεργασία. Και αφού τέλειωσε την καθοδήγησή του, έπειτα από λίγες μέρες επέστρεψε στην Κρήτη όπου χρημάτιζε πρωθυπουργός.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

«Ο σύνδεσμος οφείλει να επιχειρήσει, εν ανάγκη και διά προσκαίρου δικτατορίας, να εφαρμόσει το πρόγραμμά του, καλών τον λαόν, μετά την λήξιν του διαστήματος τούτου, εις εκλογάς εθνοσυνελεύσεως, ήτις να αποφανθή περί τε των γενομένων και του τρόπου καθ' ον εν τω μέλλοντι πρέπει να κυβερνηθή το ελεύθερον κράτος».